

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
ФАКУЛЬТЕТ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Кафедра мережевих та інтернет технологій

СУЧАСНІ ІНТЕРНЕТ ТЕХНОЛОГІЇ

**АВТЕНТИФІКАЦІЯ ТА АВТОРИЗАЦІЯ КОРИСТУВАЧІВ
У ЗАСТОСУНКУ ASP.NET CORE**

Лабораторне заняття № 4

Заяць Діани Юріївни

Хід виконання роботи:

Завдання 1. Забезпечте автентифікацію користувачів у застосунку. Реалізуйте сторінку входу, реєстрації та виходу, використовуючи ASP.NET Core Identity. Перевірте, що неавтентифіковані користувачі не мають доступу до жодної сторінки, крім головної сторінки та сторінки реєстрації/автентифікації.

Для виконання першого завдання у файлі Program.cs було налаштовано глобальну політику авторизації для MVC-контролерів, яка за замовчуванням вимагає автентифікації від усіх користувачів. Тобто кожний запит до контролерів MVC обробляється лише після успішного входу в систему.

```
85
86 // MVC controllers: by default require authenticated user
87 builder.Services.AddControllersWithViews(options =>
88 {
89     var policy = new AuthorizationPolicyBuilder()
90         .RequireAuthenticatedUser()
91         .Build();
92     options.Filters.Add(new AuthorizeFilter(policy));
93 });
94 builder.Services.AddRazorPages();
95
```

Рисунок 4.1 - Налаштування глобальної політики авторизації для контролерів MVC (RequireAuthenticatedUser)

Додатково були підключені необхідні простори імен (using), що забезпечують роботу механізмів авторизації та фільтрів MVC, які застосовуються для контролю доступу

```
11 using Microsoft.AspNetCore.Authorization;
12 using Microsoft.AspNetCore.Mvc.Authorization;
13 using System.Runtime.InteropServices;
14 using WebAppCore.Authorization;
15
```

Рисунок 4.2 - Директиви using для підключення класів авторизації та MVC-фільтрів

Для дії Index у HomeController було встановлено атрибут AllowAnonymous, що дає змогу неавтентифікованим користувачам переглядати головну сторінку, навіть попри глобальну вимогу автентифікації. Таким чином, головна сторінка залишається загальнодоступною.

```

[AllowAnonymous]
0 references
public async Task<IActionResult> Index()
{
    var users = await _userRepository.GetAllAsync<ApplicationUser>();
    return View(users);
}

0 references
public IActionResult Privacy()
{
    return View();
}

```

Рис 4.3 - Використання [AllowAnonymous] у методі Index контролера

Сторінки в Areas/Identity/Pages/Account (зокрема Login та Register) зазвичай уже мають атрибут AllowAnonymous у типовій конфігурації ASP.NET Core Identity. Завдяки цьому сторінки входу та реєстрації залишаються доступними для неавтентифікованих користувачів, навіть коли більшість інших сторінок захищені. У такому режимі користувач, який не виконав вхід, може переглядати лише головну сторінку (Home/Index) та сторінки логіну/реєстрації.

Для моделі сторінки входу (Login.cshtml.cs) атрибут AllowAnonymous був явно доданий до класу моделі, що гарантує доступ до цієї сторінки без попередньої автентифікації, навіть у разі зміни глобальних налаштувань у майбутньому.

```

21 [AllowAnonymous]
22 7 references
23 public class LoginModel : PageModel
24 {
25     private readonly SignInManager<ApplicationUser> _signInManager;
26     private readonly ILogger<LoginModel> _logger;
27
28     0 references
29     public LoginModel(SignInManager<ApplicationUser> signInManager, ILogger<Lo
30     {
31         _signInManager = signInManager;
32         _logger = logger;
33     }

```

Рисунок 4.4 – AllowAnonymous для моделі сторінки логіну

Аналогічний підхід було застосовано до Register Model:

```

12
13 [AllowAnonymous]
14 7 references
15 public class RegisterModel : PageModel
16 {
17     private readonly SignInManager<ApplicationUser> _signInManager;
18     private readonly UserManager<ApplicationUser> _userManager;
19     private readonly ILogger<RegisterModel> _logger;
20
21     0 references
22     public RegisterModel(
23         UserManager<ApplicationUser> userManager,
24         SignInManager<ApplicationUser> signInManager,
25         ILogger<RegisterModel> logger)
26     {
27         _userManager = userManager;
28         _signInManager = signInManager;
29         _logger = logger;
30     }

```

Рисунок 4.5 - AllowAnonymous для моделі сторінки реєстрації

Для всіх інших сторінок MVC-застосунку налаштовано перенаправлення неавтентифікованих користувачів на сторінку входу. У разі спроби доступу до захищеного ресурсу без автентифікації користувач автоматично перенаправляється на сторінку логіну, а у випадку відмови в авторизації – на сторінку AccessDenied.

```
55 // Configure application cookie (login path, etc.)
56 builder.Services.ConfigureApplicationCookie(options =>
57 {
58     options.LoginPath = "/Identity/Account/Login";
59     options.AccessDeniedPath = "/Identity/Account/AccessDenied";
60 });
61
```

Рисунок 4.6 - Встановлення маршрутів для перенаправлення на логін та сторінку AccessDenied

Завдання 2. Створіть політику авторизації, яка дозволяє доступ до сторінки «Архів матеріалів» лише тим користувачам, які мають твердження `IsVerifiedClient`. Додайте твердження вручну під час реєстрації.

Для реалізації другої вимоги у конфігурації авторизації було оголошено окрему політику, що перевіряє наявність у користувача claim'у `IsVerifiedClient`. Лише користувачі, для яких це твердження встановлено, можуть отримати доступ до сторінки «Архів матеріалів».

```
// Authorization policies
builder.Services.AddAuthorization(options =>
{
    // Policy for users that have IsVerifiedClient claim
    options.AddPolicy("VerifiedClientOnly", policy =>
        policy.RequireClaim("IsVerifiedClient", "true"));
});
```

Рисунок 4.7 – Створення політики авторизації для верифікованих клієнтів

На етапі реєстрації нового користувача (у файлі `Register.cshtml.cs`) після успішного створення облікового запису до нього програмно додається claim `IsVerifiedClient=true`. Це означає, що щойно зареєстрований користувач одразу позначається як «верифікований клієнт» і може користуватися функціональністю, яка захищена відповідною політикою (зокрема, переглядати «Архів матеріалів»).

```
await _userManager.AddClaimAsync(user,
    new System.Security.Claims.Claim("IsVerifiedClient", "true"));

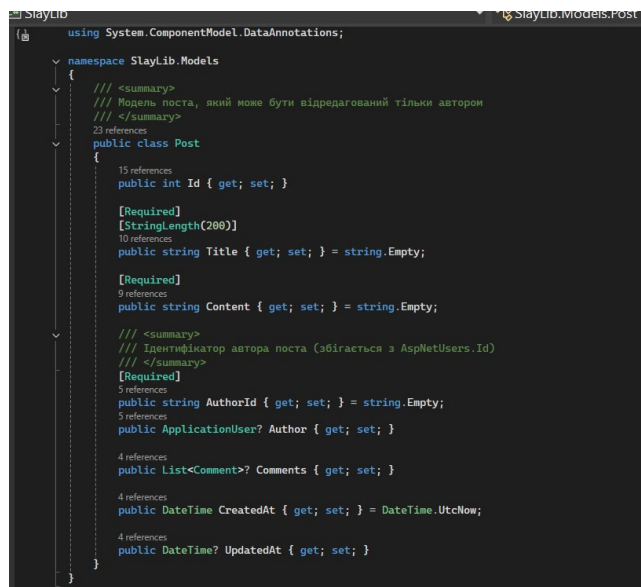
// Додаємо WorkingHours claim для доступу до Premium сторінки
// Значення 150 дозволяє доступ (мінімум 100)
await _userManager.AddClaimAsync(user,
    new System.Security.Claims.Claim("WorkingHours", "150"));

await _signInManager.SignInAsync(user, isPersistent: false);
return LocalRedirect(returnUrl);
}
```

Рисунок 4.8 – Додавання claim при реєстрації

Завдання 3. Реалізуйте ресурсну авторизацію для сторінки редагування ресурсу. Кожен ресурс має автора, і лише автор може редагувати його. Використайте `IAuthorizationService` та створіть обробник, який перевіряє, чи поточний користувач є автором ресурсу.

Для реалізації ресурсної авторизації було створено окрему сутність ресурсу `Post`, яка містить ідентифікатор автора. До моделі було додано властивість `AuthorId`, що зберігає ідентифікатор користувача системи (`User.Id`), а також, за потреби, навігаційну властивість до сутності користувача. Це дозволяє однозначно встановити, хто саме є власником кожного ресурсу.


```
using System.ComponentModel.DataAnnotations;

namespace SlayLib.Models
{
    /// <summary>
    /// Модель поста, який може бути відредагований тільки автором
    /// </summary>
    public class Post
    {
        public int Id { get; set; }

        [Required]
        [StringLength(200)]
        public string Title { get; set; } = string.Empty;

        [Required]
        public string Content { get; set; } = string.Empty;

        /// <summary>
        /// Ідентифікатор автора поста (збігається з AspNetUsers.Id)
        /// </summary>
        [Required]
        public string AuthorId { get; set; } = string.Empty;

        public ApplicationUser? Author { get; set; }

        public List<Comment>? Comments { get; set; }

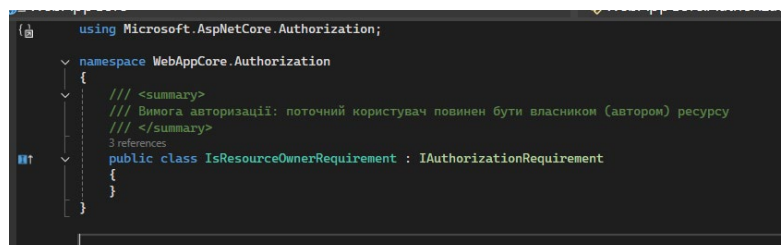
        public DateTime CreatedAt { get; set; } = DateTime.UtcNow;

        public DateTime? UpdatedAt { get; set; }
    }
}
```

Рисунок 4.9 – Модель ресурсу `Post` з полем `AuthorId` для збереження автора

Під час створення нового ресурсу в дії `Create` контролера значення `AuthorId` встановлюється програмно на основі поточного автентифікованого користувача, що отримується через `UserManager` або з об'єкта `User`. При цьому поле `AuthorId` не відображається у формі та не приймається від користувача, а також виключається з `ModelState`, щоб уникнути помилок валідації при збереженні. Таким чином, користувач не може змінити автора ресурсу вручну.

Для підтримки ресурсної авторизації було створено вимогу `IsResourceOwnerRequirement`, яка реалізує інтерфейс `IAuthorizationRequirement`. Ця вимога не містить додаткової логіки, а виступає маркером, що позначає необхідність перевірки права власності на ресурс.


```
using Microsoft.AspNetCore.Authorization;

namespace WebAppCore.Authorization
{
    /// <summary>
    /// Вимога авторизації: поточний користувач повинен бути власником (автором) ресурсу
    /// </summary>
    public class IsResourceOwnerRequirement : IAuthorizationRequirement
    {
    }
}
```

Рисунок 4.10 – Оголошення вимоги авторизації `IsResourceOwnerRequirement`

Далі було реалізовано обробник `IsResourceOwnerHandler`, що наслідується від

`AuthorizationHandler<IsResourceOwnerRequirement, Post>`. У методі `HandleRequirementAsync` обробник отримує поточного користувача з контексту (`context.User`), витягує його ідентифікатор та порівнює його зі значенням `AuthorId` у переданому ресурсі `Post`. Якщо ідентифікатори збігаються, викликається `context.Succeed(requirement)`, що означає успішну авторизацію. У протилежному випадку вимога не задовольняється, і доступ до редагування блокується.

```
using Microsoft.AspNetCore.Authorization;
using SlayLib.Models;

namespace WebAppCore.Authorization
{
    /// <summary>
    /// Обробник авторизації для перевірки, чи є поточний користувач власником ресурсу
    /// </summary>
    public class IsResourceOwnerHandler : AuthorizationHandler<IsResourceOwnerRequirement, Post>
    {
        protected override Task HandleRequirementAsync(
            AuthorizationHandlerContext context,
            IsResourceOwnerRequirement requirement,
            Post resource)
        {
            // Отримуємо ідентифікатор поточного користувача
            var currentUserId = context.User.FindFirst(System.Security.Claims.ClaimTypes.NameIdentifier)?.Value;

            // Перевіряємо, чи ідентифікатор користувача збігається з ідентифікатором автора ресурсу
            if (!string.IsNullOrEmpty(currentUserId) &&
                currentUserId == resource.AuthorId)
            {
                // Якщо збігається, позначимо вимогу як виконану
                context.Succeed(requirement);
            }

            return Task.CompletedTask;
        }
    }
}
```

Рисунок 4.11 – Реалізація обробника `IsResourceOwnerHandler` з порівнянням `AuthorId` та ідентифікатора поточного користувача

Обробник було зареєстровано в контейнері залежностей за допомогою виклику `services.AddScoped<IAuthorizationHandler, IsResourceOwnerHandler>()` у файлі `Program.cs`. Паралельно була створена політика, наприклад `"CanEditResource"`, до якої додається вимога `IsResourceOwnerRequirement`. Після цього контролер `PostController`, що відповідає за роботу з ресурсами, отримує через конструктор інтерфейс `IAuthorizationService`.

У діях `Edit` (`GET` і `POST`) ресурс спочатку завантажується з бази даних, після чого викликається перевірка:

```
var authResult = await _authorizationService.AuthorizeAsync(User, post,
    "CanEditResource");
```

Якщо `authResult.Succeeded == false`, контролер повертає результат `Forbid()` або `Challenge()`, що призводить до відмови в доступі (403) або перенаправлення на сторінку входу. Таким чином, навіть автентифікований користувач не може редагувати ресурс, який йому не належить.

```

// Перевіряємо авторизацію: чи може поточний користувач редагувати цей ресурс
var authorizationResult = await _authorizationService.AuthorizeAsync(
    User, existingPost, "CanEditResource");

if (!authorizationResult.Succeeded)
{
    // Якщо авторизація не пройдена, повертаємо 403
    return Forbid();
}

```

Рисунок 4.12 – Використання `IAuthorizationService` у методі редагування ресурсу для перевірки права власності

Завдання 4. Створіть кастомну вимогу авторизації

MinimumWorkingHoursRequirement, яка дозволяє доступ до сторінки «Преміум» лише тим користувачам, які мають твердження `WorkingHours` з числовим значенням не менше 100. Реалізуйте обробник, який виконує перевірку

Для обмеження доступу до сторінки «Преміум» за числовим значенням твердження було створено окрему вимогу `MinimumWorkingHoursRequirement`, що реалізує `IAuthorizationRequirement` і містить властивість `MinimumHours`. У рамках даної лабораторної роботи мінімальне значення встановлено рівним 100. Це дозволяє гнучко змінювати порогове значення без модифікації логіки перевірки.

```

using Microsoft.AspNetCore.Authorization;

namespace WebAppCore.Authorization
{
    /// <summary>
    /// Вимога авторизації: користувач повинен мати мінімальну кількість робочих годин
    /// </summary>
    4 references
    public class MinimumWorkingHoursRequirement : IAuthorizationRequirement
    {
        /// <summary>
        /// Мінімальна необхідна кількість робочих годин
        /// </summary>
        2 references
        public int MinimumHours { get; }

        1 reference
        public MinimumWorkingHoursRequirement(int minimumHours)
        {
            MinimumHours = minimumHours;
        }
    }
}

```

Рисунок 4.13 – Клас вимоги `MinimumWorkingHoursRequirement` з параметром мінімальної кількості годин

Обробка цієї вимоги виконується в класі `MinimumWorkingHoursHandler`, який наслідується від `AuthorizationHandler<MinimumWorkingHoursRequirement>`. У методі `HandleRequirementAsync` обробник отримує з об'єкта `User` `claim` з назвою `WorkingHours`, намагається перетворити його значення в тип `int` та порівнює отриманий результат з `requirement.MinimumHours`. Якщо користувач має твердження `WorkingHours` і його значення не менше 100, викликається `context.Succeed(requirement)`, що надає доступ до сторінки «Преміум». У всіх інших випадках вимога вважається незадоволеною, і доступ блокується.

```

using Microsoft.AspNetCore.Authorization;

namespace WebAppCore.Authorization
{
    /// <summary>
    /// Обробник авторизації для перевірки мінімальної кількості робочих годин користувача
    /// </summary>
    public class MinimumWorkingHoursHandler : AuthorizationHandler<MinimumWorkingHoursRequirement>
    {
        protected override Task HandleRequirementAsync(
            AuthorizationHandlerContext context,
            MinimumWorkingHoursRequirement requirement)
        {
            // Отримуємо твердження WorkingHours з поточного користувача
            var workingHoursClaim = context.User.FindFirst("WorkingHours");

            // Якщо твердження відсутнє, вимога не виконується
            if (workingHoursClaim == null)
            {
                return Task.CompletedTask;
            }

            // Спробуємо розпарсити значення твердження як ціле число
            if (int.TryParse(workingHoursClaim.Value, out int workingHours))
            {
                // Якщо значення більше або дорівнює мінімальній кількості годин, позначимо вимогу як виконану
                if (workingHours >= requirement.MinimumHours)
                {
                    context.Succeed(requirement);
                }
            }

            return Task.CompletedTask;
        }
    }
}

```

Рисунок 4.14 – Обробник MinimumWorkingHoursHandler з перевіркою числового значення WorkingHours

У Program.cs обробник було зареєстровано через `services.AddScoped<IAuthorizationHandler, MinimumWorkingHoursHandler>()`. Також була додана політика авторизації, наприклад "CanAccessPremium", у якій створюється екземпляр MinimumWorkingHoursRequirement із параметром 100.

На дію контролера, що відповідає за відображення сторінки «Преміум» Premium.Index, було додано атрибут `[Authorize(Policy = "CanAccessPremium")]`. Це забезпечує автоматичну перевірку вимоги перед виконанням дії. Якщо користувач не має відповідного claim або його значення менше 100, фреймворк повертає помилку доступу (403) або перенаправляє на сторінку AccessDenied.

```

/// Відображає Premium сторінку
/// </summary>
[Authorize(Policy = "CanAccessPremium")]
0 references
public IActionResult Index()
{
    // Спробуємо розпарсити значення твердження WorkingHours як ціле число
}

```

Рисунок 4.15 – Застосування політики CanAccessPremium до дії контролера сторінки «Преміум»

Для цілей тестування може використовуватися допоміжна сторінка або процедура, що дозволяє створюваним користувачам автоматично додавати claim WorkingHours (наприклад, зі значенням 150) під час реєстрації. Це спрощує демонстрацію роботи політики й дозволяє перевіряти як позитивні, так і негативні сценарії, змінюючи значення WorkingHours нижче порогу (наприклад, 50).

Завдання 5. Створіть політику, яка дозволяє доступ до сторінки «Форум» лише тим користувачам, які мають хоча б одне з тверджень: `IsMentor`, `IsVerifiedUser`, або `HasForumAccess`. Реалізуйте обробник, який перевіряє хоча б одне з цих тверджень.

```

62 // Реєстрація обробників авторизації
63 builder.Services.AddScoped<IAuthorizationHandler, IsResourceOwnerHandler>();
64 builder.Services.AddScoped<IAuthorizationHandler, MinimumWorkingHoursHandler>();
65 builder.Services.AddScoped<IAuthorizationHandler, ForumAccessHandler>();
66
67 // Authorization policies
68 builder.Services.AddAuthorization(options =>
69 {
70     // Policy for users that have IsVerifiedClient claim
71     options.AddPolicy("VerifiedClientOnly", policy =>
72         policy.RequireClaim("IsVerifiedClient", "true"));
73
74     // Політика для редагування ресурсу: тільки власник може редагувати
75     options.AddPolicy("CanEditResource", policy =>
76         policy.Requirements.Add(new IsResourceOwnerRequirement()));
77
78     // Політика для доступу до Premium сторінки: мінімум 100 робочих годин
79     options.AddPolicy("CanAccessPremium", policy =>
80         policy.Requirements.Add(new MinimumWorkingHoursRequirement(100)));
81
82     options.AddPolicy("ForumAccessPolicy", policy =>
83         policy.AddRequirements(new ForumAccessRequirement()));
84 });
85

```

4.9 – Реєстрації обробників авторизації та створення політик доступу

Висновок:

У межах лабораторної роботи було розглянуто та реалізовано на практиці основні механізми безпеки в ASP.NET Core. Зокрема, досліджено автентифікацію як процес встановлення особи користувача та авторизацію як механізм визначення дозволених для нього дій. Для керування обліковими записами та їхніми твердженнями (claims) було використано ASP.NET Core Identity. Особливу увагу приділено ресурсній авторизації із залученням `IAuthorizationService` та власних обробників, що дає змогу здійснювати тонке налаштування доступу до конкретних ресурсів. У результаті було сформовано практичні навички побудови надійної та гнучкої системи розмежування прав доступу у вебзастосунку.